

Eszterhai Viktor – Druhalóczki Éva Dóra: Két világ ígérete: Kína tavaszi diplomáciája és az amerikai válasz Délkelet-Ázsiában¹

Vezetői összefoglaló

- 2025 tavaszán Kína és az Egyesült Államok egymással versengve próbálták megnyerni Délkelet-Ázsiát: Peking gazdasági partnerséget és közös jövőképet ígért, míg Washington biztonságpolitikai elköteleződést sürgetett Kína feltartóztatására.
- Hszi Csin-ping személyes látogatása erősítette a kínai üzenet súlyát, miközben az amerikai álláspontot alacsonyabb szinten, egy nemzetközi fórumon közvetítették.
- Kína identitásalapú stratégiája – a gyarmati múlt, a szuverenitás és a dél-dél együttműködés hangsúlyozása – hitelesebb partnerként jeleníti meg Pekinget. Az amerikai indopacifikus koncepció ezzel szemben kevésbé illeszkedik a régió kulturális tapasztalataihoz.
- A kínai megközelítés rugalmasabb: nem kényszerít oldalváltásra, hanem alternatív világrendet kínál. Washington viszont gyakran a régió érdekeivel szemben, egyoldalúan formálja a globális szabályokat.
- A katonai elköteleződés erőltetése, gazdasági ösztönzők nélkül, szűkíti Washington mozgásterét – és paradox módon inkább gyorsítja, semmint fékezi a kínai befolyás elfogadását.

2025 tavaszán Kína és az Egyesült Államok egymást követően demonstrálták geopolitikai elképzeléseiket Délkelet-Ázsiában. Peking diplomáciai körúttal, gazdasági és politikai partnerséget kínálva igyekezett formálni a régió jövőképét, míg Washington a Shangri-La Párbeszédén katonai elköteleződést sürgetett Kína ellensúlyozására. Az elemzés a kínai stratégiát vizsgálja az amerikai üzenet tükrében, rámutatva: bár Peking törekvéseit bizalmi deficit övezi, válaszai hatékonyabbak és koherensebbek az amerikai megközelítésnél.

1. Bevezetés

2025 áprilisában a Kínai Kommunista Párt főtitkára, Hszi Csin-ping három délkelet-ázsiai államot látogatott meg: Vietnámot, Malajziát és Kambodzsát.² A látogatás célja egyértelmű: üzenetet vinni az amerikai–kínai versengés legfontosabb régiójának arról, hogy Kína miként képzei el a délkelet-ázsiai régió jövőjét és benne saját szerepét. 2025 májusában az Egyesült Államok védelmi minisztere, Pete Hegseth a Shangri-La Párbeszéd keretein belül mondott beszéde³ ugyanezt a célt szolgálta: az USA víziójának átadását.

Az elemzés célja, hogy bemutassa a 2025 tavaszán tett látogatások központi elemeit. Ennek során értelmezi Kína délkelet-ázsiai ajánlatát: bemutatja annak céljait és eszközeit, amelyek egyaránt demonstrálják Peking pragmatikus külpolitikai építkezését és stratégiai szándékait. Az elemzés a kínai narratíva fényében vizsgálja Hegseth beszédét, és amellett érvel, hogy a kínai megközelítés kifinomultabb

stratégiát követ, amely révén Kína hatékonyabban tudja céljait érvényesíteni, és lassan megváltoztatni a

¹ Eszterhai Viktor (Eszterhai.Viktor@uni-nke.hu) az NKE JLI Kína és Indopacifikus Régió Kutatási Programjának vezetője; Druhalóczki Éva Dóra (eva.druhaloczki@stud.uni-corvinus.hu) a BCE Nemzetközi Kapcsolatok és Politikatudományi Doktori Iskola doktorandusza.

² [Xi's Southeast Asia visit deepens shared commitment to neighborhood amity, cooperation](#). *The National Committee of the Chinese People's Political Consultative Conference*, 2025.04.21. [Online, 2025.05.26]

³ [Remarks by Secretary of Defense Pete Hegseth at the 2025 Shangri-La Dialogue in Singapore \(As Delivered\)](#). *U.S. Department of Defense*, 2025.05.31. [Online, 2025.06.04.]

status quo-t. A tanulmány összehasonlító megközelítéssel elemzi a diplomáciai üzeneteket, az alkalmazott stratégiai kereteket és a regionális fogadtatást.

2. A kínai látogatás részletei

2025. április 14-18. között Hszi Csin-ping, a Kínai Kommunista Párt főtitkára és Kína elnöke hivatalos állami látogatást tett három délkelet-ázsiai országban: Vietnámban, Malajziában és Kambodzsában. Ez volt Hszi első külföldi útja 2025-ben,⁴ amelyet közvetlenül előzött meg az április 8-9-én Pekingben megrendezett Központi Konferencia a Szomszédos Országokkal Kapcsolatos Munkáról, ahol Kína hangsúlyozta a szomszédos államokkal való kapcsolatok kiemelt jelentőségét.

- **Vietnám** (április 14-15.): Hszi látogatása során találkozott Tô Lâm vietnámi pártfőtitkárral és Lương Cường államelnökkel. A felek 45 együttműködési megállapodást írtak alá,⁵ amelyek kiterjedtek az infrastruktúra-fejlesztésre, mesterséges intelligenciára, ellátási láncok integrációjára és közös tengeri járőrözésre. Hszi hangsúlyozta a Kína és Vietnám közötti „közös jövő közössége” építésének fontosságát, valamint a két ország közötti pártközi kapcsolatok erősítését.⁶
- **Malajzia** (április 15-17.): Malajziában Hszi találkozott Anwar Ibrahim miniszterelnökkel, és a két vezető közös nyilatkozatot adott ki a Dél-kínai-tenger békéjének és stabilitásának fenntartásáról, valamint a nemzetközi intézményekben való együttműködésről.⁷ A látogatás során 31 megállapodást írtak alá,⁸ amelyek az infrastruktúra, a digitális gazdaság, a mesterséges intelligencia és a zöld fejlődés területeit érintették.
- **Kambodzsa** (április 17-18.): Hszi kambodzsai látogatása során találkozott Norodom Sihamoni királlyal és Hun Manet miniszterelnökkel. A felek 37 együttműködési megállapodást írtak alá,⁹ amelyek az oktatás, egészségügy, turizmus, mezőgazdaság és infrastrukturális fejlesztések területeit érintették. Kiemelt projektként említették a Funan Techo-csatorna építését, amely Kambodzsa gazdasági fejlődését hivatott elősegíteni.¹⁰

3. Kína üzenete

A 2025-ös délkelet-ázsiai látogatások során Kína világos, több szinten értelmezhető narratívát közvetített, amely egyértelműen a regionális és globális status quo módosítására irányult. Ezt már az útiterv is jól tükrözte: Vietnám Kína egyik legélesebb térségbeli kritikusa, különösen a Dél-kínai-tenger kérdésében;¹¹

⁴ [Xi's first overseas visits this year are of great significance: spokesperson](#). *The State Council. The People's Republic of China*, 2025.04. 11. [Online, 2025.06.08.]

⁵ MAI, Lauren – POLING, Gregory B.: [The Latest on Southeast Asia: Xi's Visit to Southeast Asia](#). *CSIS. Center for Strategic & International Studies*, 2025.04.24. [Online, 2025.06.08.]

⁶ Vietnam News Agency: [Vietnam, China reaffirm top strategic ties during Xi Jinping's state visit](#). *The Investor*, 2025.04.15. [Online, 2025.05.23.]

⁷ [Joint Statement Between the People's Republic of China and Malaysia on Building a High-level Strategic China-Malaysia Community with a Shared Future](#). *Ministry of Foreign Affairs, The People's Republic of China*, 2025.04.17. [Online, 2025.05.17.]

⁸ MAI, Lauren – POLING, Gregory B.: [The Latest on Southeast Asia: Xi's Visit to Southeast Asia](#). *CSIS. Center for Strategic & International Studies*, 2025.04.24. [Online, 2025.06.08.]

⁹ MAI, Lauren – POLING, Gregory B.: [The Latest on Southeast Asia: Xi's Visit to Southeast Asia](#). *CSIS. Center for Strategic & International Studies*, 2025.04.24. [Online, 2025.06.08.]

¹⁰ CHEANG, Sopheng: [China and Cambodia agree on financing for a 94-mile canal linking the Mekong to the Gulf of Thailand](#). *Apnews*, 2025.04.19. [Online, 2025.06.08.]

¹¹ DINH, Hau: [Vietnam condemns China for assault on its fishermen in the disputed South China Sea](#). *Apnews*, 2024.10.04. [Online, 2025.06.08.]

Malajzia az ASEAN soros elnökeként közvetítő pozícióban van;¹² míg Kambodzsa Peking leghűségesebb partnere.¹³ Az országválasztás tehát lehetőséget adott arra, hogy Kína három eltérő regionális pozícióban lévő állam felé is egységes, de árnyalt üzenetet közvetítsen. Ez az üzenet három fő tartalmi pillérre épült: a multipolaritás szükségességére, a gazdasági partnerség előnyeire, valamint a közös fejlődés és kölcsönös tisztelet elvére. Ezek együttesen Kína önpozicionálását szolgálták – nem domináló nagyhatalomként, hanem megbízható partnerként –, miközben stratégiai céljuk az volt, hogy az USA befolyását úgy csökkentsék, hogy hosszú távú elköteleződést alakítsanak ki a régióban a meghirdetett projektek révén.

Kína ezekben a látogatásokban következetesen kerülte az éles, konfrontatív retorikát, ehelyett egy alternatív világrend lehetőségét vázolta fel, ahol a nyugati dominanciával szemben a szuverén, partneri viszonyra épülő kapcsolatok dominálnak. Különösen hangsúlyos volt a „dél–dél együttműködés” eszméje, amely az USA által vezetett liberális renddel szemben horizontális és kölcsönösen előnyös együttműködést helyez kilátásba.

Kína tudatosan partnerként, nem domináló hatalomként pozicionálta magát. Ez egyrészt a történelmi emlékezetre és a hűbéri rendszer kulturális örökségére való visszafogott utalásokkal, másrészt a „közös jövő közössége” fogalom erőteljes alkalmazásával jelent meg. A kínai kommunikációban a közös infrastruktúra-fejlesztések, oktatási ösztöndíjak, digitalizációs és egészségügyi programok mind azt a célt szolgálták, hogy a kínai jelenlét befogadható, hosszú távon stabil és kiszámítható partnerként jelenjen meg. Ezzel tudatosan tükröt tartott a második Trump-adminisztráció politikájának, amely a térség számára a szövetségesek elárulását, az érdekeiknek a semmibe vételét és erőforrásainak az elvonását üzenté.¹⁴ Stratégiai szempontból a narratíva több célt is szolgált:

1. Az USA háttérbe szorítása – Kína nem nyílt konfrontációval, hanem versenyképes, alternatív ajánlatokkal próbálja kiszorítani az Egyesült Államokat a térségből. Ez különösen a gazdasági és infrastrukturális együttműködések szintjén figyelhető meg. Ez az a terület, ahol az USA nagyon keveset ajánl a régióknak, pedig annak fejlődése szempontjából elengedhetetlen.
2. Alternatíva kínálása a nyugati világrenddel szemben – Kína diplomáciai nyelvezete a szuverenitás, kölcsönös tisztelet és nem-beavatkozás elveire épül, szembeállítva ezt a nyugati értékalapú feltételrendszerekkel.
3. Hosszú távú kötődés kialakítása – a gazdasági támogatások, az Egy Övezet Egy Út projektek újratárgyalása és a rugalmas kínai hitelezési feltételek mind azt a célt szolgálják, hogy a régió országai középtávon Pekinghez kötődjenek, és csökkenjen az Egyesült Államokkal vagy más nyugati hatalmakkal szembeni függőségük.

Ezzel a stratégiai kommunikációval Kína nemcsak a bilaterális kapcsolatokat erősítette, hanem egyetemes értékkinálata is közvetítette – egy olyan világképet, amelyben a kínai gazdasági és politikai modell nem kihívásként, hanem alternatívaként jelenik meg.

4. A regionális fogadtatás

A kínai diplomáciai offenzíva fogadtatása a délkelet-ázsiai országok részéről alapvetően óvatos nyitottsággal jellemezhető. A három meglátogatott állam eltérő stratégiai helyzete és Kínához fűződő viszonya a reakciók különbségeiben is tükröződött.

¹² SINGH, Gurjit: [High expectations of Malaysia as ASEAN chair](#). Gateway House, 2025.02.13. [Online, 2025.06.08]

¹³ PECK, Grant – CHEANG, Sopheng: [Cambodia to wrap up his 3-nation Southeast Asia tour](#). Apnews, 2025.04.17. [Online, 2025.06.08.]

¹⁴ NG, Eileen: [Southeast Asian nations want to discuss tariffs with Trump as a unified bloc, Malaysia PM says](#). Apnews, 2025.05.26. [Online, 2025.05.26]

- Vietnám tartózkodóan, de konstruktív hangnemben reagált a látogatásra. A hivatalos kommunikáció hangsúlyozta a gazdasági együttműködés fontosságát, de kerülték a geopolitikai állásfoglalást.¹⁵
- Malajzia mint az ASEAN soros elnöke, diplomáciailag kiegyensúlyozott módon fogadta a kínai narratívát. Az ország vezetése nyitottan beszélt a kínai gazdasági ajánlatokról, és pozitívan nyilatkozott a multipoláris világrend lehetőségéről,¹⁶ ugyanakkor egyik fél oldalára sem köteleződött el nyíltan. Kuala Lumpur számára a látogatás lehetőséget adott arra, hogy megerősítse ASEAN-en belüli közvetítő szerepét, és megőrizze saját stratégiai mozgásterét.
- Kambodzsa esetében a látogatás során egyértelmű támogatás mutatkozott Peking felé. Phnom Penh vezetése, noha hivatalosan nem foglalt állást a két nagyhatalom között, nyíltan támogatta a kínai kezdeményezéseket, és visszatérően hivatkozott a „közös fejlődés” és a „kölsönös tisztelet” elveire.¹⁷ Ez jól illeszkedik az ország eddigi politikájához, amelyben Kína kulcsszereplőként jelenik meg, mind gazdasági, mind politikai téren.

Összességében elmondható, hogy Peking stratégiája kommunikációs szinten sikeresnek bizonyult: mind egyik ország teret adott a kínai üzenetnek, és kifejezetten nyitottságot mutattak a további együttműködésre. Ugyanakkor az is világos, hogy délkelet-ázsiai országok óvatossága nagyban annak is betudható, hogy attól tartottak, hogy Washingtonban árgus szemekkel nézték a reakcióikat. Az USA-val történő vámtárgyalások előtt nem akarták, hogy bármilyen nehézséget okozzon nekik a kínai látogatás.

5. Washington üzenete Hszi látogatásának fényében

Az Egyesült Államok Délkelet-Ázsiának címzett stratégiai üzenete 2025 májusában hangzott el Ázsia első számú védelmi konferenciáján, a Shangri-La Párbeszéd keretében, Pete Hegseth védelmi miniszter felszólalásában. Mivel ez az esemény Hszi Csin-ping áprilisi délkelet-ázsiai körútját követte, a régió országai – és ez az elemzés is – elsősorban ennek tükrében értelmezték az amerikai üzenetet.

Már a kommunikációs keretek is látványosan eltértek: míg Kína külön diplomáciai látogatást szervezett, és az ország legmagasabb rangú vezetője, Hszi Csin-ping személyesen vett részt az egyeztetéseken, addig az Egyesült Államok csupán egy nemzetközi biztonságpolitikai fórumon képviseltette magát, és ott is csak védelmi miniszteri szinten. Ez nemcsak az üzenet jellegére, hanem arra is utal, hogy a felek eltérően értelmezik a térség stratégiai jelentőségét – még akkor is, ha Hegseth szerint a kínai részvétel alacsonyabb szintje a Shangri-La Párbeszéden lehetőséget adott Washingtonnak az elköteleződés demonstrálására. Noha a külpolitikai diskurzusban továbbra is axiómaként kezeljük, hogy Délkelet-Ázsia a kínai-amerikai nagyhatalmi versengés egyik legfontosabb földrajzi színtere, figyelemre méltó, hogy 2025 eleje óta mindössze Pete Hegseth védelmi miniszter tett hivatalos látogatást a térségben: előbb, március végén a Fülöp-szigeteken járt, majd májusban Szingapúrban, a Shangri-La Párbeszéd keretében jelent meg. E két alkalmat leszámítva azonban nem történt további miniszteri szintű amerikai látogatás Délkelet-Ázsiában – ami óhatatlanul is felveti a kérdést: vajon mennyire tekinti Washington valóban prioritásnak a régiót saját stratégiai horizontján?

A két hatalom üzenete közötti jelentős tartalmi különbségek is megmutatkoztak a nemzetközi és regionális helyzetértékelésben. Kína narratívája a multipolaritás szükségességét és egy új nemzetközi rend

¹⁵ [China, Vietnam support multilateral trade regime amid U.S. tariff pressure](#). Reuters, 2025.04.15. [Online, 2025.06.08.]

¹⁶ AZHAR, Danial – TANG, Ashley – WANG, Ethan: [China's Xi, in Malaysia, calls on Asian nations to resist confrontation and protectionism](#). Reuters, 2025.04.16. [Online, 2025.06.08.]

¹⁷ NIMOL, Seoung: [Cambodia Upholds Neutrality Amid Chinese Deals; U.S. Affirms It's Not Forcing a Choice](#). Cambodia News, 2025.04.21. [Online, 2025.06.08.]

kiépítésének igényét hangsúlyozta, amelyben Délkelet-Ázsia partnerként vehet részt. Ezzel szemben Hegseth beszéde a status quo védelmét hirdette: az Egyesült Államok továbbra is a nemzetközi rend vezetőjeként tekint magára, amelynek „felügyelete” stratégiai küldetés. Ezt a küldetést viszont a délkelet-ázsiai államoknak is támogatniuk kell – Hegseth felszólította partnereit védelmi kiadásuk emelésére, akár a GDP 5%-áig, hasonlóan az európai NATO-tagokhoz. Vagyis nem az Egyesült Államok kínál segítséget, hanem inkább támogatást vár el. Ezen túlmenően az amerikai narratíva hitelessége is megkérdőjelezhető: a második Trump-adminisztráció ugyanis korábban egyoldalúan újraírta a nemzetközi kereskedelmi szabályokat, súlyos következményekkel az exportfüggő régió számára. Így a nemzetközi rend őrzőjeként való fellépés retorikai szinten sem volt minden elemében meggyőző.

További jelentős különbség mutatkozott meg az „ellenfél” ábrázolásában is. Kína csupán burkoltan utalt az Egyesült Államokra mint destabilizáló tényezőre, hangsúlyozva, hogy Washington gyakran saját érdekei mentén cselekszik, figyelmen kívül hagyva a térség realitásait. Az amerikai oldal ezzel szemben egyértelmű egzisztenciális fenyegetésként jelenítette meg Kínát. Hegseth külön kiemelte, hogy Kína katonai előkészületei Tajvan megtámadására „valós és közeli” veszélyt jelentenek, amely „pusztító következményekkel” járna a régió számára is. Ezzel lényegében egyenlőségjelet tett az amerikai és a délkelet-ázsiai biztonsági érdekek közé – figyelmen kívül hagyva azt, hogy a térség összetett kapcsolatrendszere és saját prioritásai nem mindig esnek egybe Washington stratégiájával. Noha az amerikai érvelés – miszerint a Tajvan elleni agresszió a regionális status quo felrúgását jelentené – amerikai logikával jól követhető, Délkelet-Ázsiában a helyzet ennél árnyaltabb. A legtöbb állam, különösen Vietnám, Malajzia és Indonézia, nem Tajvan közvetlen sorsában, hanem a nagyhatalmak közötti erőegyensúly fenntartásában látja saját biztonságpolitikai érdekei elsődleges biztosítékát. E szereplők számára a Washington által képviselt „ne később, hanem most köteleződj el” típusú retorika könnyen válhat olyan nyomásgyakorlássá, amelynek célja, hogy az államokat idő előtt állásfoglalásra kényszerítse. Tajvan ebben az összefüggésben gyakran inkább eszközként jelenik meg az amerikai stratégiai gondolkodásban: egyfajta hivatkozási alapként, amely lehetőséget teremt arra, hogy a térség országait mielőbbi és egyértelműbb elköteleződésre bírják Kínával szemben.

Ez az eltérés nem csupán stratégiai, hanem kulturális természetű is volt. A délkelet-ázsiai politikai kultúrában mélyen gyökerezik az indirekt kommunikáció, az egyensúly fenntartásának igénye, valamint a tekintély megőrzésének (arc) elve. Az Egyesült Államok bináris logikára épülő, morális alapú megközelítése – mint például az oldálváltás kikényszerítése vagy az azonnali elköteleződés sürgetése – gyakran ütközik a térség államainak azon törekvésével, hogy többoldalú, rugalmas és csendes diplomáciára épülő külpolitikát folytassanak. Noha Kína dél-kínai-tengeri politikája csorbítja regionális hitelességét, üzeneteiben következetesen hangsúlyozza a kölcsönös tiszteletet és a be nem avatkozás elvét. Emellett a kínai diplomácia tudatosan alkalmazza az identitásképzés eszközeit is, például a gyarmati múlt közös tapasztalatát vagy a nem nyugati modernizáció alternatíváját – egyes esetekben a kommunista örökséget is. Mindez természetesebben illeszkedik a délkelet-ázsiai identitásnarratívákhoz, mint az amerikai diskurzus. Hegseth ugyan utalt a térség országai iránti tiszteletre, de gesztusai inkább formai jellegűek voltak, mintsem mélyebb tartalmi kapcsolódások. Az „indopacifikus” koncepció például alapvetően geopolitikai térként kezeli a régiót, anélkül, hogy érdemben reflektálna Délkelet-Ázsia kulturális önképére vagy történeti tapasztalataira.

Mindezek fényében a felek által kínált konkrét politikai opciók is élesen eltértek. Kína gazdasági partnerséget, infrastrukturális projekteket és kölcsönös előnyökre épülő együttműködést ajánlott, amely a térséget a jövő alakítójaként pozicionálja. Az Egyesült Államok ezzel szemben elsősorban saját biztonságpolitikai céljait és katonai jelenlétének fenntartását hangsúlyozta, miközben kommunikációjából feltűnően hiányoztak a kézzelfogható gazdasági ösztönzők. Ez nem kizárólag azzal magyarázható, hogy az

Egyesült Államokat csupán a védelmi miniszter képviselte. Az amerikai stratégia Kelet- és Délkelet-Ázsia vonatkozásában hagyományosan a katonai eszközök és a gazdasági befolyás – beleértve az amerikai piacra való belépést és a közvetlen külföldi befektetéseket – kombinációjára épült, amely a második világháború óta a régióbeli szövetséges kapcsolatok kohéziós erejeként szolgált. A gazdasági ösztönzők hiánya azonban különösen éles kontrasztban áll a jelenlegi helyzettel, amikor vámháborús fenyegetések és az ellátási láncokból fakadó bizonytalanságok sújtják a térséget. Ráadásul Hegseth felszólalásában elhangzott, hogy Washington nem fogadja el azt a mintázatot, mely szerint az egyes országok gazdaságilag Pekinghez, míg biztonságpolitikai kérdésekben Washingtonhoz igazodnak. Az oldaválasztás kérdése azonban a délkelet-ázsiai államok számára az egyik legkényesebb dilemma – amelyet Peking tudatosan kerül.

A fenyegetettségre való figyelmeztetés mellett ugyanakkor nem hangzott el határozott állásfoglalás az amerikai biztonsági garanciák hosszú távú fenntarthatóságáról. Ez különösen problémás lehetett egy olyan régió számára, amely már korábban is tapasztalta, hogy Washington időnként gyorsan átgondolja szövetséges kötelezettségeit – például a NATO- vagy ukrán szerepvállalás kapcsán. Ezzel szemben Kína – minden kihívása ellenére – állandó szomszéd, akinek jelenléte megkerülhetetlen.

	Kína	Egyesült Államok
Ki látogatott?	Hszi Csin-ping	Pete Hegseth
Látogatás platformja	Külön szervezett út	Shangri-La Párbeszéd
Látogató pozíciója és annak fontossága	a KKP főtitkára	az Egyesült Államok védelmi minisztere
Utalás a nagyhatalmi versengésre	Óvatos kritika: az USA átírja a szabályokat, károkat okoz	Kína agresszorként való beállítása
A nemzetközi rend leírása	A nemzetközi rend közös átalakítása kedvező	Az amerikai vezető szerep fenntartása közös prioritás
Kommunikáció középontja	Együttműködések	Az Egyesült Államok céljai, jelenléte és katonai erejének fokozása
Katonai erő fontossága	Nem vagy alig esik szó róla	Domináns
Támogatások hangsúlyozása	Gazdasági, politikai és ideológiai támogatás hangsúlyos	Nem kifejtett amerikai támogatás; katonai támogatás
Befolyásolási eszköz	Együttműködések, támogatások, közös alapok keresése	Katonai támogatás, az USA az indopacifikus térség része
Világkép és célok narratívájának stílusa	Nemzetközi rendszert formáló	Status quo-t (amerikai vezető szerepet) fenntartó

1. Táblázat. Kína és az USA megközelítései a délkelet-ázsiai térséghez

6. Konklúzió

Peking 2025-ös diplomáciai körútja jól illeszkedik a kínai külpolitika hosszú távú építkezésébe: gazdasági partnerséget, kulturális közösségvállalást és multipoláris világrendet hirdetett, közvetlen nyomásgyakorlás

nélkül. Ezzel szemben az Egyesült Államok a Shangri-La Párbeszéden keresztül nyíltabb elköteleződést várt a régió országaitól, elsősorban biztonságpolitikai kérdésekben, erőteljes katonai retorikával kísérve – miközben kevésbé vette figyelembe a térség sajátos érdekeit.

A két hatalom eltérő stratégiája több következtetést indokol:

- Peking finomabb eszközhasználata nagyobb mozgásteret biztosít a délkelet-ázsiai országok számára: lehetőséget kínál a lavírozásra, sőt akár a pártfoglalás elodázására is. Az amerikai nyomásgyakorlás jelen körülmények között kevésbé tűnik hatékonynak.
- Mindkét fél befolyást épít, ám míg Washington rövid távú biztonsági célokra koncentrál, Kína inkább hosszú távú regionális integrációban gondolkodik.
- A kínai narratíva tudatosabban rezonál a délkelet-ázsiai országok identitására és tapasztalataira, míg az amerikai megközelítés gyakran kívülállóként hat – különösen akkor, amikor gazdasági realitásokat vagy történelmi érzékenységeket figyelmen kívül hagy.
- A két nagyhatalom nemzetközi rendre vonatkozó üzenetei is élesen eltérnek: Kína új alternatív világrendet kínál, amelyben helyet ad a régiónak, míg Washington a status quo közös védelmét hangsúlyozza – ugyanakkor épp maga az USA írja újra egyoldalúan a globális játékszabályokat (kereskedelem, vámok, biztonsági költségek), gyakran a régió érdekei ellenében.

Összességében a két látogatás jól tükrözi a két nagyhatalom eltérő stratégiáját. Kína megközelítése – amely gazdasági partnerségre, kulturális kapcsolódásra és finom diplomáciai nyelvezetre épül – jelenleg hatékonyabbnak tűnik a régió megnyerése szempontjából. Képes lehet ez eloszlatni a délkelet-ázsiai országok aggodalmait? Biztosan nem. Peking azonban kifinomultabb regionális politikája különösen aggasztó lehet Washington számára, ha az amerikai külpolitika továbbra is a nyílt oldalválasztásra próbálja kényszeríteni a délkelet-ázsiai államokat. Egy ilyen megközelítés nemcsak a régió mozgásterét szűkítheti, hanem éppen Kína stratégiai térnyerését könnyítheti meg. Ha az Egyesült Államok el akarja kerülni regionális befolyásának további csökkenését, ideje alapjaiban újra gondolni a délkelet-ázsiai politikáját.

John Lukacs Világrend Elemzések 2025/7

A John Lukacs Világrend Elemzések sorozat a globális politikai és gazdasági rend átalakulásával kapcsolatos legfontosabb kérdéseket tárgyalja. A sorozat célja, hogy tudományos igénnyel megírt elemzéseken keresztül hozzájáruljon a világrend változásáról folytatott diskurzushoz, és feltárja a nemzetközi kapcsolatokban zajló dinamikákat. Az elemzések a nagyhatalmi versengést, a globális politikai struktúrák átalakulását, valamint a 21. századi világpolitikai tájat formáló kulcsszereplők külpolitikáját elemzik.

A sorozatot a John Lukacs Intézet keretében működő Amerika Kutatási Program és a Kína és Indopacifikus Régió Kutatási Program közösen szerkeszti. A sorozat szerzői elsősorban az Intézet kutatói, kutatócsoportjaink tagjai, de külsős szakértők is részt vehetnek, akik a tudományos követelmények betartásával kívánják kifejezni véleményüket. Az elemzések angol és magyar nyelven egyaránt elérhetőek, és céljuk, hogy a tudományos közösség, a döntéshozók, valamint a szélesebb közönség számára is értékes és hasznos betekintést nyújtsanak a világrend változásába.

Kiadó:

John Lukacs Intézet
Eötvös József Kutatóközpont
Nemzeti Köszolgálati Egyetem

Szerkesztők:

Csizmazia Gábor, Eszterhai Viktor, Tárnok Balázs

Szakmai lektor:

Csizmazia Gábor, Tárnok Balázs

© Szerző(k)

A kiadó elérhetősége:

1441 Budapest, Pf. 60.
Tel: 00 36 1 432-9000
E-mail: jli@uni-nke.hu